

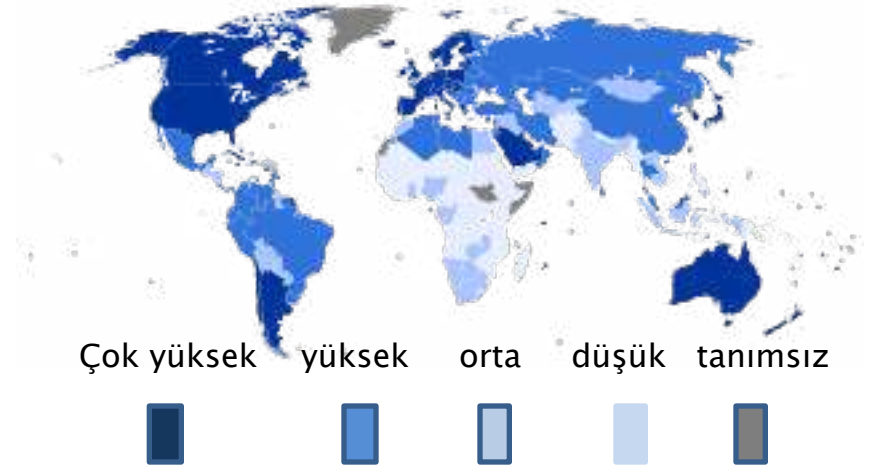
ERİŞKİN AŞILAMADA TÜRKİYE SAĞLIK BAKANLIĞI CEPHESİNDE GELİŞMELER

DR. CANAN AĞALAR

S.B. Fatih Sultan Mehmet EAH

Gelişmiş ülke

- Bazı kriterlere göre yüksek düzeyde gelişme göstermiş ülkeler için kullanılan bir terimdir.
- Ekonomik kriterler(kişi başına düşen milli gelir.. Vb.)ilk olarak akla gelirken,
- İnsani gelişme indeksi (ekonomik ölçümü, millî geliri, eğitim ve sağlık düzeyini)

UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMME
Human Development Report
<http://hdr.undp.org/en/composite/trends> 2015

BAĞIŞIKLAMA

- Amaç: Toplumda, aşı ile korunulabilir hastalıkların ortaya çıkışını engellemek, bu hastalıklardan kaynaklanan *mortalite ve morbiditenin* önüne geçmektir.
- Ülkelerin gelişmişlik kriteri üzerine doğrudan etki eder.

Ülkelerin gelişmişlik kriteri
olarak sağlık verileri nelerdir?

Tartışmalı!!!

- Bebek ölüm hızı
- Doğuşta beklenen yaşam süresi
- Nüfus artış hızı
- Kaba ölüm oranı
- Kaba doğum hızı
- Kentsel nüfus oranı
- 5 yaş altı ölüm oranı
- 65 yaş üstü nüfus

Sana bir iyi bir de kötü haberim var.
İyi haber; Henüz ölmedik.
Kötü haber; Hâlâ yaşıyoruz.

Anton Çehov

Genişletilmiş Bağışıklama Programı

- Polio Eradikasyon Programı
- Kızamık ve Kızamıkçığın Eliminasyonu ve Konjenital Rubella Sendromunun Kontrolü Programı
- Maternal ve Neonatal Tetanoz Eliminasyon Programı
- Hepatit B Kontrol Programı
- Difteri Kontrol Programı
- Boğmaca Kontrol Programı
- Tüberküloz Kontrol Programı (Eliminasyon?)
- Kabakulak Kontrolü Programı
- Hemofilus influenza tip b Kontrolü Programı
- İnvaziv Pömokokal Hastalıkların Kontrolü Programı
- Hepatit A Kontrol Programı
- Suçiçeği Kontrol Programı
- Aşı Sonrası İstenmeyen Etki (ASİE) İzleme Sistemi

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B1007SH0110005

Konu : Genişletilmiş Bağışıklama
Programı Genelgesi.

13.05.2009/7941

GENELGE
2009/17

Bağışıklama hizmetlerinde temel amaç, toplumda, özellikle bebek ve çocuklarda aşı ile korunulabilir hastalıkların ortaya çıkmasını engellemek, dolayısıyla bu hastalıklardan kaynaklanan ölümlerin ve sakatlıkların önüne geçmektir. Temel hedefin aşısız çocuk bırakılmamak olduğu unutulmamalıdır.

Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 181 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile ülkemizde yürütülecek bağışıklama hizmetlerini düzenleme yetkisi Bakanlığımıza verilmiştir. Bu düzenlemeler yapılırken dünyadaki çeşitli gelişmeler takip edilmekte ve akademisyenlerden oluşan Bağışıklama Danışma Kurulu nun tavsiyeleri dikkate alınmaktadır.

Genişletilmiş Bağışıklama Programı (GBP) kapsamında Bogmaca, Difteri, Çetaneçuk, Kızamık, Kızamıkçık, Kabakulak, Tüberküloz, Poliomyelit, Hepatit B, Hemofilus influenzae tip b'ye bağlı hastalıklar ile streptokokus pnömونيya'ya bağlı invaziv pnömokokal hastalıklar ve bu hastalıklardan kaynaklanan bebek ve çocuk ölümlerinin ve sakatlıklarını engellenmesi hedeflenmektedir.

Ülkemizde yürütülen Genişletilmiş Bağışıklama Programı'nda son dönemde önemli gelişmeler kaydedilmiştir. 2006 yılından itibaren aşı takvimine uy yeni antijen (Kızamıkçık, Kabakulak ve Hemofilus influenzae tip b) eklenmiş, 2008 yılı başından itibaren DaBT-İPA Hib beşli aşısının ve 2008 yılı Kasım ayından itibaren de Kovajige Pnömoçek aşısının kullanımı.

Genişletilmiş Bağışıklama Programı

- 2005 yılında 7 hastalığa karşı aşı
- 2006 yılında Kızamıkçık, Kabakulak ve Hemofilus influenza tip b
- 2008 yılında DaBT–İPA–Hib
- 2008 yılı sonunda Konjuge Pnömokok aşısının kullanımı başlanmış,
- 2013 yılında 13 hastalığa karşı aşı uygulanmakta

T.C. Sağlık Bakanlığı

- Dünya lkeleri arasında, ulusal aşılama takvimine alınma sırasına bakıldığında lkemiz;
 - Konjuge pnömokok aşısına 18. ,
 - Hepatit A aşısına 12. ,
 - Suçiçeği aşısına 23. lke olarak başlamıştır.

Aşı takip sistemi

- 2010 da proje olarak başlamışken
- 2017 mobil cihaz, stok takiplerinin yapılabildiği gelişmiş bir sistem haline gelmiştir.
 - Aşı nerede ?
 - Kime, hangi aşığı, kim yaptı ?
 - Aşı ısı kayıtları ?

Aşı sonrası istenmeyen etki

- Aşı uygulanması sonrası ortaya çıkan, bilinen ya da aşıya bağlı olduğu düşünülen herhangi bir istenmeyen tıbbi olay
- 2003 den beri takibi yapılıyor

Erişkin bağışıklama

- 1. basamak dışında hastanelere de aşı temini sağlanması
- Aşı hemşirelerinin hastanelerde belirlenmesi

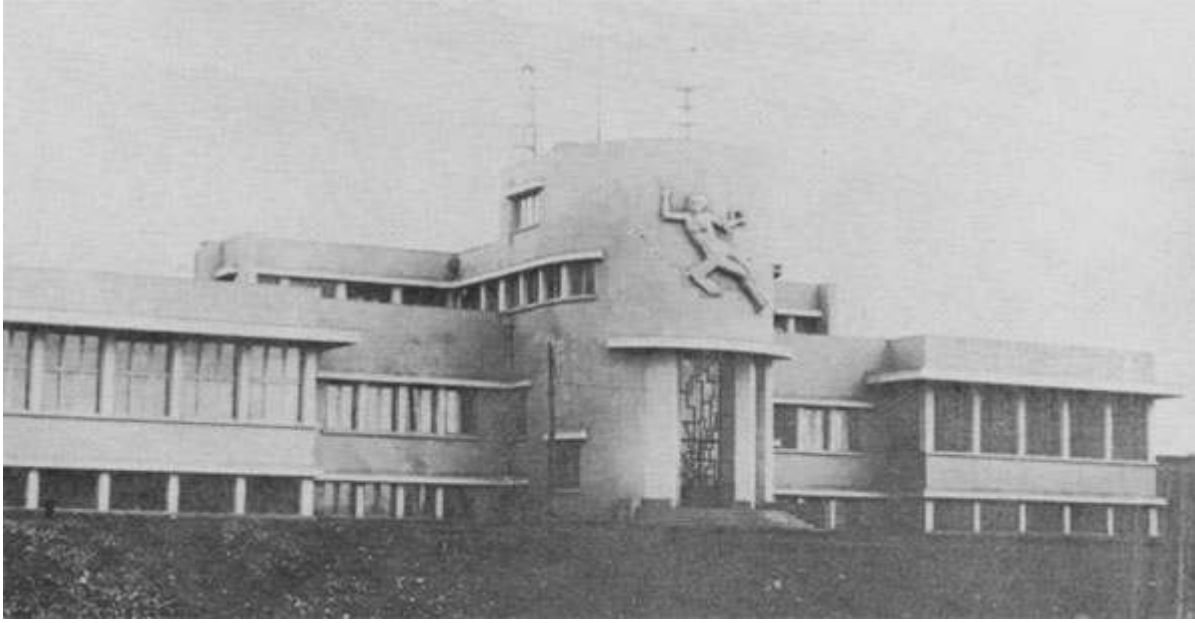

KÖTÜ HABER

Ülkemizde aşı üretimi

Yıl	Doktor	Aşı
1911	Mustafa Hilmi Sağun	Tifo
1913	Rıza Kor	Kolera, dizanteri, veba
1915	Tevfik sağlam	Tifüs
1931		Difteri tetanoz
1948		Boğmaca

http://www.asisempozyumu.org/3asisempozyumu/pdf/Mustafa_Ertek.pdf

1940 Çinde kolera salgınına aşı yollayan,
1953 yılında 17 farklı aşı üretebilen.....

Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü

- 1950 yılında DSÖ tarafından Ulusal İnfluenza Merkezi ve BCG Laboratuvarı olarak tescil edilen,
- 1996 yılında DBT ve Semple tipi kuduz aşılarının ve 1997 yılında ise son aşı olan BCG aşısının üretimi de **durduruldu.**

Hedef

- Yerli aşı üretimi
- Sadece risk gruplar değil tüm toplumun aşılabilmesinin sağlanması

Teşekkürler